

#mladipula

**2018
2020**

**LOKALNI PROGRAM
ZA MLADE GRADA PULE**

**PROGRAMMA LOCALE
PER I GIOVANI DELLA
CITTÀ DI POLA**

LOKALNI PROGRAM ZA MLADE GRADA PULE PROGRAMMA LOCALE PER I GIOVANI DELLA CITTÀ DI POLA 2018. - 2020.

Projekt izrade Lokalnog programa
za mlade Grada Pule 2018. - 2020.
sufinanciran je sredstvima

Partneri

SADRŽAJ

▶ 6 Predgovor

▶ 9 Uvod

▶ 10 Metodologija izrade lokalnog programa za mlade Grada Pule

---

▶ 15 Obrazovanje i usavršavanje mladih

▶ 23 Položaj na tržištu rada i poduzetništvo mladih

▶ 31 Zdravlje mladih i socijalna politika

▶ 31 Zdravlje mladih

▶ 38 Socijalna politika

▶ 43 Aktivno sudjelovanje mladih u društvu

▶ 51 Kultura i slobodno vrijeme mladih

▶ 51 Kultura mladih

▶ 55 Slobodno vrijeme mladih

CONTENUTO

Prefazione

Introduzione

Metodologia dell'elaborazione del programma per i giovani della Città di Pola

---

Istruzione e formazione dei giovani

Posizione sul mercato del lavoro e imprenditoria giovanile

La salute dei giovani e la politica sociale

La salute dei giovani

La politica sociale

Partecipazione attiva dei giovani nella società

La cultura e il tempo libero dei giovani

La cultura dei giovani

Il tempo libero dei giovani

PREDGOVOR

Zadovoljstvo mi je što je Grad Pula izradio Lokalni program za mlade Grada Pule kao prvi strateški dokument namijenjen upravo mladima. Mišljenja te prijedlozi mladih i stručnjaka koji imaju iskustva u svakodnevnom radu s mladima, bili su temeljne smjernice za izradu dokumenta koji ima za cilj povećati kvalitetu života mladih u našem gradu.

Mladi su pokretačka snaga za rast, razvoj i napredak lokalne zajednice u kojoj živimo i radimo. Pula danas kao sveučilišni grad ima sve preduvjete za uspostavljanje sustava cjeloživotnog obrazovanja i usavršavanja usmjerenog ka stvaranju ključnih kompetencija za razvoj najkonkurentnijih gospodarskih djelatnosti.

Kroz kapitalna ulaganja, Grad Pula iz godine u godinu postaje sve prosperitetniji i konkurentniji grad koji nudi niz mogućnosti za osobni i profesionalni razvoj mladih. Mladi su lokomotiva razvoja te su ulaganja u mlade i u njihovo znanje u konačnici neprocjenjiva.

Izrada Lokalnog programa za mlade iskorak je prema sudjelovanju mladih u javnom životu kao i osnaživanju komunikacije između civilnog i javnog sektora. Cilj Lokalnog programa za mlade jest stvoriti održivi program i politiku Grada Pule prema mladima, ali i uspostaviti suradnju između mladih i donositelja odluka na razini lokalne samouprave. Važnost ovog strateškog dokumenta vidi se u temama koje isti pokriva, a to su obrazovanje, tržište rada i poduzetništvo, zdravlje i socijalna politika, aktivno sudjelovanje u društvu, kultura i slobodno vrijeme. Lokalni program za mlade temelj je nastavka ulaganja Grada Pule u svoju budućnost, ali i dužnost da omogućimo mladima da budu nosioci razvoja i napretka našega grada.

Pozivam sve naše mlade sugrađane da se uključe u implementaciju Lokalnog programa za mlade Grada Pule 2018. - 2020. te tako doprinesu boljoj kvaliteti života za sebe i zajednicu u kojoj žive.

Gradonačelnik Pule
Boris Miletić

PREFAZIONE

Personalmente sono estremamente soddisfatto che la Città di Pola ha preparato il Programma locale per i giovani della Città di Pola quale primo documento strategico indirizzato ai giovani. Le opinioni e le proposte dei giovani e dei professionisti che hanno quotidianamente esperienza con i giovani sono stati gli indirizzi di base per l'elaborazione del documento che ha come obiettivo migliorare la qualità di vita dei giovani nella nostra città.

I giovani sono la forza motrice per la crescita, lo sviluppo e il miglioramento della comunità locale nella quale viviamo e lavoriamo. La città di Pola oggi in qualità di città universitaria ha tutte le condizioni per mettere le basi del sistema di formazione e istruzione permanente indirizzato verso la creazione di competenze chiave per lo sviluppo delle attività economiche di maggiore concorrenza.

Attraverso investimenti capitali, la Città di Pola, di anno in anno sta diventando una città con prospettive migliori e concorrenze offrendo numerose possibilità per lo sviluppo personale e professionale dei giovani. I giovani sono la motrice di sviluppo e gli investimenti nei giovani e nel loro sapere sono inestimabili.

La preparazione del Programma locale per i giovani rappresenta un fattore importante per la partecipazione dei giovani nella vita pubblica come pure il rafforzamento della comunicazione tra il settore civile e pubblico. L'obiettivo del Programma locale per i giovani è creare un programma sostenibile e una politica della Città di Pola verso i giovani ma anche intraprendere la collaborazione tra i giovani e gli emanatori delle decisioni a livello dell'autogoverno locale. L'importanza di questo documento strategico è visibile nelle tematiche che comprende e precisamente l'istruzione, il mercato del lavoro e l'imprenditoria, la salute e la politica sociale, la partecipazione attiva nella società, la cultura e il tempo libero. Il programma locale per i giovani è la base della continuazione degli investimenti della Città di Pola nel proprio futuro, come pure il dovere di dare la possibilità ai giovani di essere portatori dello sviluppo e del progresso della nostra città.

Invito tutti i nostri giovani concittadini di partecipare nell'implementazione del Programma locale per i giovani della Città di Pola e di contribuire a una migliore qualità di vita per se stessi e per la comunità in cui vivono.

Il Sindaco di Pola
Boris Miletić

UVOD / INTRODUZIONE

Mladi su heterogena društvena skupina koja se razlikuje prema obrazovnim postignućima, profesionalnom statusu, obrascima ponašanja, stilovima života, političkim opredjeljenjima i drugome. Međutim, zajednička im je pripadnost određenoj dobnoj skupini i to onoj između 15. i 30. godine života.

Na području grada Pule, prema popisu stanovništva iz 2011. godine, živi 57.460 stanovnika, od kojih 9.771 mladih u dobi od 15. do 29. godine, čineći tako 17 posto ukupne pulske populacije. Mladi Pule predstavljaju, dakle, značajan resurs u koji treba ulagati stvarajući preduvjete za njihovu bolju integraciju u lokalnu zajednicu i omogućiti im ostvarenje njihovih punih potencijala.

Lokalni program za mlade Grada Pule prvi je strateški dokument usvojen s ciljem poboljšanja položaja mladih u društvu i povećanja kvalitete života mladih u lokalnoj zajednici. Predstavlja iskorak Pule u stvaranju institucionalnog okvira razvoja politike za mlade, prema kojem se strateški promišlja o potrebama mladih, izazovima s kojima se susreću u svakodnevnom životu te načinu prevladavanja postojećih prepreka.

Lokalni program za mlade Grada Pule obuhvaća pet najvažnijih područja života mladih:

- Obrazovanje i usavršavanje
- Položaj na tržištu rada i poduzetništvo mladih
- Zdravlje mladih i socijalna politika
- Aktivno sudjelovanje mladih u društvu
- Kultura i slobodno vrijeme mladih

METODOLOGIJA IZRADE LOKALNOG PROGRAMA ZA MLADE GRADA PULE

METODOLOGIA DELL'ELABORAZIONE DEL PROGRAMMA PER I GIOVANI DELLA CITTÀ DI POLA

Proces izrade programa za mlade temeljio se na punom sudjelovanju mladih u svim fazama kreiranja ovog prvog strateškog dokumenta, od info dana projekta, do radionica i javnog savjetovanja, koje je prethodilo usvajanju Lokalnog programa za mlade Grada Pule.

Osnovu za izradu programa predstavljalo je utvrđivanje postojećeg položaja mladih u gradu Puli. Važno je naglasiti da je Lokalni program za mlade Grada Pule nastao kao prateći temeljni dokument Nacionalnog programa za mlade u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2017. godine, a usklađen je i sa strategijom EU-a za mlade, Europom 2020. te UNDP-ovom strategijom za mlade. Za izradu dokumenta korišteni su stručna literatura i recentna istraživanja te druge postojeće strategije na lokalnoj i nacionalnoj razini.

RADIONICE S MLADIMA „OD IDEJE DO RJEŠENJA“

Na početku provedbe projekta Lokalni program za mlade Grada Pule održano je šest jednodnevnih tematskih radionica s mladima s područja Pule, a obrađene su sljedeće teme: Obrazovanje i usavršavanje mladih, Položaj na tržištu rada i poduzetništvo mladih, Zdravlje i zdravstvena zaštita mladih, Aktivno sudjelovanje mladih u društvu, Kultura i slobodno vrijeme mladih te Ranjive skupine mladih. Teme za radionice s mladima proizlaze iz najznačajnijeg strateškog dokumenta usmjerenog mladima – Nacionalnog programa za mlade u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2017. godine.

Svaka radionica sastojala se od tematskih fokus grupa s ciljem daljnjeg ispitivanja potreba mladih u navedenim područjima te poradi pronalaska adekvatnih rješenja potreba mladih. Osim fokus grupa, mladi su iznijeli niz preporuka za donositelje odluka, koje su u stručnim radnim skupinama u potpunosti prihvaćene kao relevantne te su inkorporirane u strateški dokument. Pojedine preporuke, ali i prepreke te izazovi s kojima se mladi susreću, navode se u pojedinim poglavljima Lokalnog programa za mlade Grada Pule.

STRUČNE RADNE SKUPINE

Nakon radionica s mladima iz kojih su proizašle preporuke mladih formirano je šest stručnih radnih skupina, prema gore navedenim područjima, u kojima je aktivno sudjelovalo 46 članova. Radne skupine okupljale su stručnjake iz različitih područja (javnog, civilnog i privatnog sektora). Svo-
jim iskustvom u radu s mladima, stručnjaci su pridonijeli kvaliteti izrade Lokalnog programa za mlade Grada Pule. Ukupno je održano 20 radnih sastanaka unutar kojih su definirani strateški ciljevi, mjere i aktivnosti Lokalnog programa za mlade Grada Pule.

MAPIRANJE DIONIKA

Paralelno uz održavanje sastanaka stručnih radnih skupina, provedeno je i mapiranje dionika s ciljem utvrđivanja resursa organizacija civilnog društva i institucija koje u fazi implementacije Lokalnog programa za mlade Grada Pule mogu biti suradnici u provedbi postavljenih strateških ciljeva. Osim toga, mapiranje dionika značajno je zato što je ispitivanjem njihovih potreba dobiven uvid u kojem smjeru Grad Pula treba razvijati koordinaciju i potporu programima s ciljem poboljšanja ponude i unapređenja kvalitete rada organizacija civilnog društva i drugih organizacija.

MAPIRANJE UDRUGA KOJE RADE S MLADIMA I ZA MLADE

U anketnom ispitivanju resursa i potreba mapiranih dionika sudjelovala je 41 udruga od ukupno detektiranih 211, što čini uzorak od 19,43 posto. Prosječan broj članova u organizacijama čini 62,9 čime se pokazuje da članovi udruga čine značajan resurs. Osim toga, većina je ispitanika kazala da okupljaju volontere koji predstavljaju pokretačku snagu organizacija civilnog društva. Da snaga leži u volonterima, svjedoči i podatak da je prosječan broj zaposlenih u udruzi tek jedan. Pojedini predstavnici organizacija civilnog društva rekli su da imaju čak 15 zaposlenih, ali riječ je tek o nekolicini organizacija. Osim toga, pokazalo se da organizacije civilnog društva nemaju kapaciteta za povlačenje sredstava iz EU fondova. Samo 14 posto organizacija navelo je da su proveli projekte koji su financirani iz EU fondova, a njih četiri posto tek čeka svoje prve rezultate prijavljenih projekata. Kao najvažnije probleme u provedbi projekata naveli su sljedeće:

- Nedostatak finansijskih sredstava
- Nedovoljno iskustvo
- Kratki rokovi za prijavu projekata
- Nepostojanje adekvatnih uvjeta i komplicirana administracija

Ipak, pozitivno je da je velik broj ispitanika, njih čak 80 posto, ustvrdio da posjeduju misiju i viziju organizacije te strateški plan razvoja, dok njih 17 posto misiju, viziju i strateški plan namjerava definirati u budućnosti.

Što se tiče aktivnosti za korisnike, njih 42 posto kazalo je da su im prioritarna skupina mladi u dobi od 15 do 30 godina, a čak 93 posto izjasnilo se da su proveli projekte namijenjene mladima. Tijekom jedne godine pojedine udruge okupe 432,5 korisnika. Organizacije civilnog društva provode predavanja, radionice, natjecanja, treninge, obuke, praktične vježbe iz komunikacije, a bave se i informiranjem, posredovanjem te lobiranjem.

Istraživanje je pokazalo da 56 posto udruga djeluje u zakupljenom prostoru, 17 posto u vlastitom, dok ostali dijele prostor s nekim ili za obavljanje aktivnosti koriste javno dostupne prostore. Što se opreme tiče, više od 50 posto organizacija civilnog društva posjeduje računalo i pisač, a 33 posto ih se izjasnilo da su vrlo zadovoljni vlastitom opremom.

MAPIRANJE DRUGIH TIPOVA ORGANIZACIJA KOJE RADE S MLADIMA

Upitnik je popunilo 18 organizacija koje su navele da rade s mladima ili kreiraju programe za mlade (privatni i javni sektor), od detektiranih 56, što je činilo uzorak od 32,14 posto ukupnog broja ispitanika. Većina ispitanih organizacija, 89 posto, djeluje u svojem prostoru, dok je njih 11 posto u zakupu te su potpuno zadovoljni opremom koju koriste za rad.

Navedeno mapiranje dionika omogućilo je bolji i realniji uvid u postojeće resurse relevantnih aktera koji rade s mladima i za mlade. Može se zaključiti da na području Pule postoje diferencirane aktivnosti i usluge za mlade, međutim njihovo zadovoljstvo očitava se u postojećim kapacitetima koji im omogućuju da svoje aktivnosti kontinuirano i provode.

JAVNO SAVJETOVANJE

Posljednja faza, pred samo usvajanje Lokalnog programa za mlade Grada Pule, bilo je javno savjetovanje koje je trajalo 30 dana. Na temelju adekvatnih i argumentiranih prijedloga izrađen je finalni Nacrt Lokalnog programa za mlade Grada Pule.

OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE MLADIH

ISTRUZIONE E FORMAZIONE DEI GIOVANI

Prema Nacionalnom programu za mlade u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2017. godine, obrazovanje je ključ za dugoročnu društvenu stabilnost i ekonomski napredak. Navodi se da „Republika Hrvatska prepoznaje te sadržajno i organizacijski inovira odgojno-obrazovni sustav s osloncem na koncept cjeloživotnog učenja koji omogućuje svakom pojedincu iz bilo koje dobne skupine stalan pristup obrazovanju i priznavanje različitih oblika učenja“ (Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. – 2017¹, 2014:20). Nacionalnim programom za mlade nastoji se unaprijediti postojeći sustav formalnog obrazovanja s posebnim naglaskom na razvoj neformalnog obrazovanja i razvoj područja rada s mladima.

Lokalni program za mlade Grada Pule prati temeljni, nacionalni, strateški dokument, uzimajući u obzir specifičnosti lokalnog područja, kao i potrebe mladih u Puli.

Na tematskoj jednodnevnoj radionici održanoj 23. studenoga 2015. godine sudjelovalo je 15 mladih osoba koje su detektirale niz problema i prepreka za mlade u obrazovnom sustavu, iznoseći sljedeće najvažnije preporuke za donositelje odluka:

- Povećati razinu praktičnog znanja u srednjim školama i na fakultetima
- Poboljšati uvjete rada u školama (prostor i oprema)
- Povećati informiranost mladih o dostupnim neformalnim obrazovnim programima

Stručna radna skupina prepoznala je potrebe mladih te ih inkorporirala u strateške ciljeve: (1) Poticati izvrsnost učenika i studenata i (2) Poduprijeti neformalno obrazovanje. Svaki od navedenih ciljeva ima i specifične mjere koje se namjeravaju provesti u narednom razdoblju.

Prvi navedeni cilj usmjeren je stvaranju poticajnog okruženja u Puli kojim se razvija izvrsnost mladih u školskom obrazovnom sustavu, a ujedno je usmjeren i populariziranju strukovnih srednjih škola i deficitarnih zanimanja. „Mladi percipiraju školu kao sredstvo lakšeg rješavanja egzistencijalnih problema (ostvarivanje boljeg materijalnog standarda, dobivanje posla, uspješnije rješavanje životnih problema općenito, lakše prilagođavanje tehnološkim, ekonomskim promjenama i sl.)“ (Ilišin i Radin, 2002:208). Mladi, vodeći se tim razmišljanjem, percipiraju visoko obrazovanje poželjnijim izborom, a time pojedine strukovne škole gube na svojoj popularnosti.

---

¹ Nadalje će se u korištenju izvora navoditi skraćena NPM.

POPULARIZACIJA STRUKOVNIH ZANIMANJA

Centar za tehničku kulturu i Centar za popularizaciju znanosti, u sklopu Zajednice tehničke kulture, koriste se u obrazovne svrhe za učenike osnovnih i srednjih škola s područja Pule. Kroz mentorstvo učitelja i nastavnika omogućen je individualiziran pristup učenicima koji u sklopu nastavnog programa ili izvannastavnih aktivnosti stječu praktična znanja. Kako bi Centar za popularizaciju znanosti i Centar za tehničku kulturu što kvalitetnije funkcionirali i razvijali mogućnosti usavršavanja učenika kroz praksu, nužno je uspostaviti kontinuiranu suradnju pulskih srednjih škola, Grada Pule, Istarske županije, Istarske razvojne agencije i Politehlike Pula. Potrebno je i kontinuirano pratiti natječaje EU fondova te tako stvoriti i financijske preduvjete za osmišljavanje i proširenje programa praktične nastave.

Grad Pula i Istarska županija u suradnji sa srednjim školama planiraju osnivanje dva nova centra, Centar novih tehnologija i Turističko-ugostiteljski centar. Navedenim projektima upotpunila bi se ponuda centara za popularizaciju strukovnih zanimanja te bi se u narednom periodu, sukladno financijskim mogućnostima, osmislili dodatni programi koji bi se ponudili mladima.

Tijekom 2020. planira se ispitati mogućnosti za osnivanje Centra izvrsnosti u kojem bi se radilo s darovitim učenicima srednjih škola. Kroz Centar izvrsnosti nadareni bi učenici unapređivali svoje znanje i pripremali se za natjecanja.

Rezultati rada centara u sklopu Zajednice tehničke kulture prezentirali bi se javnosti kroz Projektni dan koji bi omogućio veću vidljivost i popularizaciju pojedinih srednjih škola i strukovnih zanimanja.

UNAPREĐENJE SUSTAVA STIPENDIRANJA

Izvršnost učenika i studenata ostvaruje se u poticajnom okruženju te je stoga važan adekvatan i kvalitetan sustav stipendiranja. Postojeći sustav stipendiranja prepoznaje izričito izvršnost studenata u akademskom obrazovanju te ga je potrebno unaprijediti kroz ispitivanje potreba učenika i studenata. Također, potrebno je kontinuirano poticati volonterske aktivnosti studenata s ciljem sveopće dobrobiti studenata i lokalne zajednice, osiguravati povlaštenije kriterije za stipendiranje studenata koji upisuju deficitarna zanimanja i osmisлити modalitet kojim bi se osigurao povratak stipendista s područja Pule. Na takav način koristilo bi se njihovo stečeno stručno znanje s ciljem unapređenja razvoja lokalne zajednice.

ZAGOVARANJE PROVEDBE PROGRAMA NEFORMALNOG OBRAZOVANJA U SKLADU S POTREBAMA I INTERESIMA MLADIH

Potporna neformalnim obrazovnim programima za mlade, od iznimnog je značaja u vremenu dinamičnog i promjenjivog okruženja. Prema konceptu cjeloživotnog obrazovanja i „društva koje uči“, obrazovanje se širi i na izvanškolske aktivnosti, institucije, kompanije, različita profesionalna udruženja te nacionalne i internacionalne organizacije. Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije predviđa veće uključivanje mladih u neformalne i informalne oblike učenja, dok se „Nacionalnim programom za mlade nastoji unaprijediti postojeći sustav formalnog obrazovanja te pojačati sinergija javnog i neprofitnog sektora s posebnim naglaskom na neformalno obrazovanje i razvoj područja rada s mladima“ (NPM, 2014:20).

Grad Pula kroz godišnji natječaj javnih potreba podupire programe neformalnog obrazovanja koje provodi civilni sektor. U sljedećem razdoblju potrebno je, u skladu s mogućnostima proračuna, poduprijeti programe neformalnog obrazovanja za mlade usmjerene usavršavanju njihovih znanja, vještina i kompetencija. Programi neformalnog obrazovanja za mlade trebaju biti u skladu s realnim potrebama i interesima mladih.

POTICANJE INFORMIRANJA MLADIH O MOGUĆNOSTIMA ZA OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE

Nakon radionica i fokus grupa s mladima, u sklopu provedbe aktivnosti izrade Lokalnog programa za mlade Grada Pule, zaključeno je da je potrebno osmisлити model informiranja mladih kroz koji bi se povećala vidljivost programa za njihov osobni i profesionalni razvoj te im se približile informacije koje ih interesiraju.

Upravo je zato potrebno osmisлити platformu za informiranje mladih o prilikama za obrazovanje i usavršavanje, povezujući relevantne lokalne dijonike (srednje škole, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, civilni i poslovni sektor) te na taj način motivirati mlade osobe da se uključe i poprate ponuđene programe u Puli.

POTICATI IZVRSNOST UČENIKA I STUDENATA

MJERA 1.1.	POPULARIZACIJA STRUKOVNIH ZANIMANJA
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	srednje škole, Istarska županija, Istarska razvojna agencija - IDA, Hrvatski zavod za zapošljavanje - HZZ Pula, Zajednica tehničke kulture Pula
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	- uspostaviti kvalitetnu i kontinuiranu suradnju pulskih srednjih škola, Istarske županije i Grada Pule s ciljem osmišljavanja dodatnih obrazovnih programa s postojećim resursima
2019. I KONTINUIRANO	- ispitati potrebe, kapacitete i mogućnosti financiranja i osmišljavanje dodatnih obrazovnih programa
2020. I KONTINUIRANO	- poduprijeti provedbu Projektnog dana, - ispitati mogućnosti za osnivanje Centra izvrsnosti
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - rezultati istraživanja potreba učenika i mogućnosti financiranja dodatnih obrazovnih programa praktične nastave, - osmišljeni dodatni obrazovni programi <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj učenika uključenih u dodatne, obrazovne programe - praktičnu nastavu - plasman učenika na natjecanjima

MJERA 1.2.	UNAPREĐENJE SUSTAVA STIPENDIRANJA
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	srednje škole, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Savjet mladih grada Pule, Politehnika Pula
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - uspostaviti kvalitetnu i kontinuiranu suradnju pulskih srednjih škola, Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, Politehnike Pula, Istarske županije i Grada Pule, - osigurati sredstva za stipendiranje učenika i studenata prema mogućnostima proračuna, sukladno kriterijima iz Pravilnika o stipendiranju Grada Pule
2019.	<ul style="list-style-type: none"> - ispitati potrebe studenata i njihovo zadovoljstvo postojećim sustavom stipendiranja
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - unaprijeđen sustav stipendiranja učenika i studenata sukladno potrebama studenata i mogućnostima Grada Pule, - izrađen izvještaj o provedenom ispitivanju potreba studenata <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - baza podataka stipendista, - broj i visina stipendija na godišnjoj razini

PODUPRIJETI NEFORMALNO OBRAZOVANJE

MJERA 2.1.	ZAGOVARANJE PROVEDBE PROGRAMA NEFORMALNOG OBRAZOVANJA U SKLADU S POTREBAMA I INTERESIMA MLADIH
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti i Upravni odjel za kulturu
SURADNICI U PROVEDBI	srednje škole, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, civilni sektor, Savjet mladih Grada Pule, Info centar za mlade Pula, Istarska razvojna agencija, Hrvatski zavod za zapošljavanje Pula, Hrvatska gospodarska komora
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - podržati razvoj partnerstva lokalnih dionika s ciljem stvaranja ponude neformalnih obrazovnih programa koji zadovoljavaju realne potrebe mladih u lokalnoj zajednici - jačati kapacitete udruga koje provode programe neformalnog obrazovanja usmjerene unapređenju znanja i vještina mladih koje se ne mogu steći kroz formalni obrazovni sustav
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontinuirana suradnja lokalnih dionika - uspostavljen sustav financiranja kojim se pruža potpora neformalnom obrazovanju mladih <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - godišnje objavljen natječaj za financiranje programa neformalnog obrazovanja udruga za mlade - broj odobrenih potpora

MJERA 2.2.	POTICANJE INFORMIRANJA MLADIH O MOGUĆNOSTIMA ZA OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	obrazovne ustanove, civilni sektor, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Grad Pula, Savjet mladih Grada Pule
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018.	<ul style="list-style-type: none"> - uspostaviti suradnju civilnog sektora, obrazovnih ustanova i Grada Pule s ciljem boljeg informiranja mladih o prilikama za obrazovanje i usavršavanje
2019. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - izraditi online katalog ponude programa neformalnog obrazovanja u Puli
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - unaprijeđena suradnja srednjih škola s Gradom Pula - povećana vidljivost programa neformalnog obrazovanja kroz izrađeni online katalog neformalnog obrazovanja u Puli <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj održanih sastanaka - posjećenost kataloga - uključenost mladih u programe neformalnog obrazovanja

POLOŽAJ NA TRŽIŠTU RADA I

PODUZETNIŠTVO MLADIH

POSIZIONE SUL MERCATO DEL LAVORO

E IMPRENDITORIA GIOVANILE

Današnju generaciju mladih „obilježava usporeno preuzimanje trajnih društvenih uloga: od profesionalnih, preko obiteljskih, do javnih“ (NPM, 2014:4).

Na tematskoj radionici održanoj 24. studenoga 2015. godine mladi su iznijeli sljedeće preporuke za donositelje odluka, koje su zatim inkorporirane u strateške ciljeve dokumenta:

- potaknuti mlade na stjecanje radnih navika kroz veću ponudu praktičnog rada i volonterskih programa,
- pridonijeti priznavanju kompetencija i vještina stečenih tijekom prakse i volontiranja,
- umrežavati mlade s potencijalnim poslodavcima i dionicima s lokalnog područja koji nude stjecanje radnog iskustva.

Svjesni potrebe bolje integracije mladih na tržištu rada, Lokalni program za mlade Grada Pule ističe najvažnije strateške ciljeve: (1) Olakšati mladima pristup tržištu rada i (2) Promovirati poduzetništvo među mladima.

Prvi navedeni cilj ostvarit će se kroz dvije specifične mjere, a to su jačanje kompetencija mladih u skladu s potrebama tržišta rada i informiranje mladih o potrebama tržišta rada i poduzetništvu.

JAČANJE KOMPETENCIJA MLADIH U SKLADU S POTREBAMA TRŽIŠTA RADA

Kroz navedenu mjeru nastoji se odgovoriti na temeljnu potrebu mladih - stvaranje kompetencija kroz pohađanje certificiranih tečajeva koji će im omogućiti stjecanje znanja i vještina s ciljem povećanja konkurentnosti na tržištu rada. Uspostavom kontinuirane suradnje civilnog, privatnog i poslovnog sektora utvrdit će se potrebe na tržištu rada prema kojima će se poticati mlade na pohađanje certificiranih tečajeva (strani jezici, informatička pismenost i drugo). Također, potrebno je kontinuirano nastaviti sufinanciranje edukacija za mlade poduzetnike u području stjecanja višeg stupnja informatičke pismenosti i dodatnih kompetencija nužnih za obavljanje osnovne poduzetničke djelatnosti vlastitog poduzeća.

INFORMIRANJE MLADIH O POTREBAMA TRŽIŠTA RADA I PODUZETNIŠTVU

Stručne radne skupine utvrdile su da pojedine informacije nisu dovoljno vidljive mladim osobama, niti osobama koje rade s mladima (odgojne i obrazovne institucije). Upravo je zato u narednom razdoblju potrebno osmisliti model učinkovitog informiranja mladih osoba. Također, potrebno je potaknuti Info centar za mlade na uspostavu kvalitetnije suradnje s dionicima na lokalnom području koji nude dodatne obrazovne programe, mogućnosti za volontiranje i poduzetništvo te o istima kontinuirano informirati mlade.

Postojeća mjera u skladu je i s definiranim ciljevima Nacionalnog programa za mlade u kojem se navodi da „poseban naglasak treba staviti na povezivanje s gospodarskim sektorom kako bi se redovito ažuriralo stanje potreba tržišta rada te omogućilo povezivanje studenata s budućim poslodavcima zbog informiranja, ali i stjecanja potrebnih kompetencija i radnog iskustva već tijekom studija i time lakšeg zapošljavanja“ (NPM, 2014:21).

Drugi strateški cilj vezan je uz zagovaranje aktivnosti promoviranja poduzetništva i pružanje podrške mladim poduzetnicima i inovatorima.

ZAGOVARANJE AKTIVNOSTI PROMOVIRANJA PODUZETNIŠTVA

Jedna od mjera je zagovaranje aktivnosti koje promoviraju poduzetništvo i primjere pozitivnih praksi, budući da se na taj način razvija pozitivna poduzetnička klima. Da je upravo ova mjera od iznimnog značaja, sugerira činjenica da se u Strategiji gospodarskog razvoja Pule navodi mjera „Širenje kulture poduzetništva među stanovništvom“, koja se u potpunosti podudara s potrebama mladih. Cilj mjere je „stvaranje i jačanje svijesti o važnosti samozapošljavanja i poduzetništva te poticanje poduzetničkog duha i interesa za samostalno vođenje i obavljanje poslova, pokretanjem poduzetničkih pothvata“.

Jedan od strateških projekata jest promocija kulture poduzetništva i samozapošljavanja putem organizacije Festivala poduzetništva te se navode i različite aktivnosti kojima se pridonosi promociji poduzetništva:

1. SPIN dan – predstavljanje aktivnosti Studentskoga poduzetničkog inkubatora FET-a
2. Ja sam poduzetnik – predstavljanje rezultata uspješnih mladih (i ostalih) poduzetnika i inovatora (suradnja s polaznicima modula Upravljanje inovacijama)
3. Od hobija do poduzetničkoga poduhvata – kreativne radionice o mogućnostima pretvaranja hobija u inovativni poduzetnički poduhvat
4. (Re)kreacija – radionice namijenjene mladima i svima koji se tako osjećaju: kako kvalitetno ispuniti slobodno vrijeme, naučiti nešto o poduzetništvu, iskazati kreativnost i možda otkriti poduzetnika u sebi
5. Start me up – predstavljanje udruge i njezinih rezultata
6. Okrugli stol – okupljalište svih zainteresiranih za debatu o temama vezanim uz poduzetništvo, gospodarstvo i inovacije
7. Poduzetna Pula – publikacija koja će pratiti svaki festival u digitalnom i/ili tiskanom izdanju
8. Case Study – radionice izrade studija slučajeva i kompilacija studija slučajeva (ne)uspješnih poduzetnika kao nastavni materijal
9. Facebook, Twitter, LinkedIn - kontinuirana online promocija Festivala putem društvenih mreža.

Upravo se informiranjem mladih i poticanjem umrežavanja civilnog, javnog i privatnog sektora čini korak prema stvaranju poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva mladih.

PRUŽANJE PODRŠKE MLADIM PODUZETNICIMA I INOVATORIMA

Cilj mjere je osigurati adekvatnu podršku mladim poduzetnicima i inovatorima kroz različite dostupne mehanizme (financijska potpora, promocija rada i poslovanja u Hrvatskoj i inozemstvu).

Grad Pula pruža poduzetnicima financijsku potporu kroz različite mjere sukladno mogućnostima proračuna Grada Pule:

- Mjera 1:** Potpore novoosnovanim tvrtkama
- Mjera 2:** Potpore poduzetnicima za financiranje pripreme i kandidiranje EU projekata
- Mjera 3:** Potpore za novo zapošljavanje i samozapošljavanje
- Mjera 4:** Sufinanciranje ulaganja u standarde kvalitete
- Mjera 5:** Potpore za uvođenje inovacija u proizvodnju
- Mjera 6:** Subvencioniranje troškova polaganja stručnih i majstorskih ispita
- Mjera 7:** Potpore za sufinanciranje pojedinačnog javnog poduzetnika na međunarodnim sajmovima
- Mjera 8:** Potpore za sufinanciranje nabave dugotrajne materijalne imovine

Navedene je mjere važno promovirati te ih učiniti dostupnima ponajviše mladim poduzetnicima i inovatorima.

OLAKŠATI MLADIMA PRISTUP TRŽIŠTU RADA

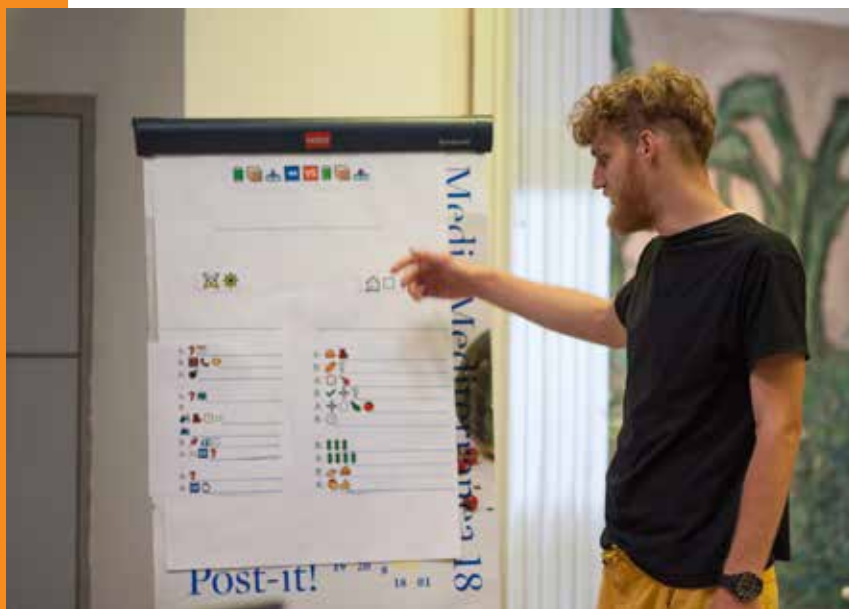
MJERA 1.1.	JAČANJE KOMPETENCIJA MLADIH U SKLADU S POTREBAMA TRŽIŠTA RADA
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za financije i opću upravu
SURADNICI U PROVEDBI	obrazovne ustanove, Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Pula, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatska gospodarska komora, privatni sektor, civilni sektor
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - poticati partnerstva civilnog, privatnog i javnog sektora
2019. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - poticati i organizirati rasprave o istraživanju potreba tržišta rada - zagovarati pohađanje certificiranih tečajeva mladih osoba - kontinuirano sufinancirati edukacije za mlade poduzetnike u cilju stjecanja više razine informatičke pismenosti i dodatnih kompetencija za obavljanje osnovne poduzetničke djelatnosti
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećana razina znanja i vještina nezaposlenih mladih osoba kroz korištenje certificiranih tečajeva - zaključci i preporuke o potrebama tržišta rada <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj odobrenih potpora za certificirane tečajeve - ukupan iznos potpora za certificirane tečajeve

MJERA 1.2.	INFORMIRANJE MLADIH O POTREBAMA TRŽIŠTA RADA I PODUZETNIŠTVU
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za financije i opću upravu
SURADNICI U PROVEDBI	obrazovne ustanove, civilni sektor, Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Pula, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatska gospodarska komora, privatni sektor, Savjet mladih Grada Pule, Info centar za mlade Pula
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - poticati Info centar za mlade na kvalitetnu suradnju s mladima i lokalnim dionicima
2019. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano provoditi aktivnosti informiranja mladih o dostupnim poticajima za mlade poduzetnike - osmisliti model informiranja mladih na području Pule o mogućnostima koje pružaju Grad Pula i lokalni dionici
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećana informiranost mladih o potrebama tržišta rada, poduzetništvu i dostupnim poticajima - osmišljen model za informiranje mladih <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj radnih sastanaka - broj objavljenih informacija - zadovoljstvo mladih

PROMOVIRATI PODUZETNIŠTVO MEĐU MLADIMA

MJERA 2.1.	ZAGOVARANJE AKTIVNOSTI PROMOVIRANJA PODUZETNIŠTVA
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za financije i opću upravu
SURADNICI U PROVEDBI	obrazovne ustanove, Istarska županija, civilni sektor, privatni sektor, Savjet mladih Grada Pule, Hrvatski zavod za zapošljavanje
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	- podržati razvoj partnerstva javnog, civilnog i privatnog sektora
2019. I KONTINUIRANO	- zagovarati stvaranje pozitivne poduzetničke klime razvijanjem okruženja koje je mladima ohrabrujuće i poticajno
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspostavljeno pozitivno i motivirajuće okruženje za provedbu poduzetničkih aktivnosti mladih <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - razina informiranosti mladih o mogućnostima poduzetništva (broj informiranih mladih, broj objavljenih informacija) - broj održanih aktivnosti usmjerenih promoviranju poduzetništva - broj sastanaka lokalnih dionika s ciljem suradnje u zapošljavanju mladih

MJERA 2.2.	PRUŽANJE PODRŠKE MLADIM PODUZETNICIMA I INOVATORIMA
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za financije i opću upravu
SURADNICI U PROVEDBI	obrazovne ustanove, Istarska županija, Hrvatska gospodarska komora –županijska komora Pula, Obrtnička komora Istarske županije, Istarska razvojna agencija
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	– poduprijeti rad mladih poduzetnika i inovatora kroz potpore Grada Pule
2019. I KONTINUIRANO	– povećati vidljivost dostupnih poticaja Grada Pule
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> – pružena potpora mladim poduzetnicima i inovatorima <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> – iznos osiguranih sredstava kroz potpore za poduzetnike – broj mladih poduzetnika koji koriste financijsku potporu Grada Pule

ZDRAVLJE MLADIH I SOCIJALNA POLITIKA

LA SALUTE DEI GIOVANI E LA POLITICA SOCIALE

Budući da je riječ o opsežnom području, prilikom definiranja sadržaja Lokalnog programa za mlade Grada Pule, smjernica i konkretnih mjera, stručne radne skupine podijelile su cjelinu na ranjive skupine mladih u okviru socijalne politike te na opće zdravlje mladih.

ZDRAVLJE MLADIH LA SALUTE DEI GIOVANI

Razvijanje strateških ciljeva za područje zdravlja mladih započelo je radionicom na kojoj su mladi donijeli niz konstruktivnih preporuka kojima Grad Pula može pridonijeti očuvanju njihova zdravlja:

- pružiti mladima alternativnu lokaciju za druženje s ciljem smanjenja konzumiranja alkohola (na javnim mjestima),
- informirati i educirati mlade o važnosti i načinu očuvanja fizičkog i mentalnog zdravlja,
- unaprijediti suradnju relevantnih dionika (udruga i institucija),
- osigurati kvalitetne neformalne edukacije kojima se unapređuje znanje mladih o načinu i važnosti očuvanja zdravlja,
- zagovarati pružanje liječničke skrbi za učenike i studente iz drugih gradova Hrvatske i inozemstva koji u Puli borave u cilju naobrazbe.

Mladi su se izjasnili da su zainteresirani za korištenje usluga u područjima profesionalne orijentacije, psihološkog savjetovanja i savjetovanja o pitanjima seksualnosti i reproduktivnog zdravlja. Kroz implementaciju Lokalnog programa za mlade, potrebno je provesti detaljnije mapiranje potreba mladih u cilju stvaranja preporuka za formiranje savjetovališta za mlade, ako za to postoji realna potreba.

Stručna radna skupina za područje zdravlja složila se s preporukama mladih te ih nadopunila svojim znanjima i iskustvom navodeći najvažnije ciljeve i mjere koje je potencijalno moguće ostvariti tijekom trajanja provedbe aktivnosti ovog strateškog dokumenta. Dva najvažnija cilja za područje zdravlja mladih su: (1) Povećati dostupnost zdravstvenih usluga namijenjenih mladima te (2) Potaknuti mlade na usvajanje zdravih navika življenja.

STVARANJE PREDUVJETA ZA FORMIRANJE SAVJETOVALIŠTA ZA MLADE

Formiranje savjetovališta za mlade pokazalo se kao potencijalna potreba mladih u Puli. U okviru Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije (ZZJZIŽ) trenutno se mladima pruža preventivna i specifična zdravstvena zaštita. Unutar ZZJZIŽ-a uspostavljen je savjetovališni rad, također namijenjen mladima u sustavu odgoja i obrazovanja. „Savjetovališni rad odvija se u obvezno izdvojenom vremenu za savjetovanje u trajanju od najmanje tri sata tjedno. Provodi se u svrhu pomoći i rješavanja temeljnih problema s kojima se susreću djeca, adolescenti, njihovi roditelji, skrbnici, nastavnici i učitelji: prilagodba na školu, školski neuspjeh, poremećaji ponašanja, problemi razvoja i sazrijevanja, kronični poremećaji zdravlja, planiranje obitelji, zloupotreba psihoaktivnih droga i drugi oblici ovisnosti, problemi mentalnog zdravlja i druga praćenja zdravstvenog stanja učenika te uspješnosti savladavanja predviđenog odgojno obrazovnog programa“². Ipak, savjetovalište ZZJZIŽ-a ne obuhvaća mlade izvan sustava odgoja i obrazovanja te je potrebno ispitati potrebe na lokalnom području i predložiti prihvatljivi model koji uključuje i druge skupine mladih izvan odgojno-obrazovnog sustava.

S druge strane, dio savjetodavnog programa pruža Centar za socijalnu skrb Pazin – Podružnica Obiteljski centar Istarske županije kroz Obiteljsko savjetovalište, gdje se svi korisnici, a time i mladi, mogu javiti uz prethodni dogovor.

Kroz proces izrade Lokalnog programa za mlade, detektirana je potreba uspostave međusektorske suradnje. Kvalitetna i kontinuirana suradnja omogućila bi razmjenu ideja i stvaranje modela za pružanje cjelovite usluge mladima na području Pule.

Cilj umrežavanja lokalnih dionika bio bi ispitati i detektirati realne potrebe mladih i postojeće kapacitete (financijske, infrastrukturne i ljudske) koji bi u konačnici omogućili unapređenje i očuvanje zdravlja mladih.

S ciljem ostvarivanja drugog strateškog cilja koji se odnosi na poticanje mladih na usvajanje zdravih navika življenja, provest će se mjere koje su navedene u nastavku.

---

² Izvor: <http://www.zzjziz.hr/>. Važno je napomenuti da, osim savjetovališnog rada, ZZJZIŽ provodi program Zdravstveni odgoj i promicanje zdravlja u sklopu kojeg učenike prvih i drugih razreda srednje škole informiraju i savjetuju o reproduktivnom zdravlju (29. kolovoza 2016.)

POTICANJE PROVEDBE PROGRAMA CIVILNOG DRUŠTVA U PODRUČJU UNAPREĐENJA ZDRAVLJA MLADIH

Grad Pula na godišnjoj razini raspisuje natječaj u području zdravstva i socijalne skrbe te posebno prioritarno područje čine djeca i mladi, što je dobar pokazatelj interesa Grada Pule u radu za unapređenje i očuvanje zdravlja djece i mladih. Ono što je u narednom razdoblju potrebno napraviti jest unaprijediti kriterije vrednovanja pojedinih prijavljenih programa i projekata. Upravo se kroz razvijanje mjerljivih i transparentnih kriterija stvara jasan sustav bodovanja projekata i programa organizacija civilnoga društva.

Kroz radionice s mladima i rad stručne radne skupine za područje zdravlja mladih detektirana su područja koja je potrebno razvijati i podupirati (zdravstveni odgoj, reproduktivno zdravlje, zdrava i pravilna prehrana, jačanje mehanizama potpore mladima, nenasilje, prevencija ovisnosti o drogama, ilegalnim psihoaktivnim supstancama, alkoholu i duhanu, zdravi stilovi života i drugo). Također, u periodu implementacije Lokalnog programa za mlade potrebno ponovno ispitati potrebe mladih kako bi se potporama zadovoljile njihove realne potrebe.

Grad Pula kroz natječaje daje potpore udrugama civilnog društva i institucijama koje usmjeravaju svoje projekte i programe ka jačanju socioemocionalnih kompetencija mladih, osiguravaju ponudu kvalitetnih sadržaja za provođenje slobodnog vremena mladih, potiču razvoj, održivost i dostupnost usluga savjetovanja za očuvanje mentalnog zdravlja mladih te prevenciju ovisnosti o opijatima namijenjenih mladima. Navedene potpore primjer su dobre prakse te se tijekom provedbe aktivnosti Lokalnog programa za mlade preporučuje kontinuirano financiranje programa i projekata u navedenim područjima.

PROMOVIRANJE ZDRAVIH STILOVA ŽIVOTA MEĐU MLADIMA

Poseban naglasak stavlja se na poticanje promoviranja zdravih stilova života među mladima budući da na području Pule i Istarske županije već postoje uspješne inicijative usmjerene ka promicanju zdravih stilova života (Solidarna eko tržnica, Grupa solidarne razmjene, Pazi što jedeš, Zdravi pjat, Hoditi i zdravi biti) te je stoga vrlo važno nastaviti kontinuitet provedbe takvih i sličnih inicijativa.

POVEĆATI DOSTUPNOST ZDRAVSTVENIH USLUGA NAMIJENJENIH MLADIMA

MJERA 1.1.	STVARANJE PREDUVJETA ZA FORMIRANJE SAVJETOVALIŠTA ZA MLADE
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Centar za socijalnu skrb Pazin, Obiteljski centar, Istarska županija, Studentski centar Pula, civilni sektor, obrazovne i odgojne ustanove
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - zagovarati suradnju i umrežavanje Grada Pule, Istarske županije, pružatelja zdravstvenih usluga te odgojnih i obrazovnih ustanova
2019.	<ul style="list-style-type: none"> - ispitati potrebe mladih i postojeću ponudu zdravstvenih usluga za mlade analizom i mapiranjem dionika - ispitati postojeće financijske, infrastrukturne i ljudske kapacitete
2020.	<ul style="list-style-type: none"> - izraditi izvještaj i preporuke lokalnih dionika - izraditi izvještaj o potrebama mladih i kapacitetima
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	Indikatori ishoda <ul style="list-style-type: none"> - uspostavljena suradnja relevantnih dionika o pitanjima unapređenja zdravlja mladih - provedeno istraživanje o potrebama mladih i kapacitetima Indikatori rezultata <ul style="list-style-type: none"> - izvještaj i preporuke lokalnih dionika - izvještaj o kapacitetima i potrebama mladih - broj održanih radnih sastanaka lokalnih dionika - broj zajedničkih inicijativa i suradničkih akcija

POTAKNUTI MLADE NA USVAJANJE ZDRAVIH NAVIKA ŽIVLJENJA

MJERA 2.1.	POTICANJE PROVEDBE PROGRAMA CIVILNOG DRUŠTVA U PODRUČJU UNAPREĐENJA ZDRAVLJA MLADIH
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	ZZJZ Istarske županije, civilni sektor, srednje škole, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano financijski podupirati programe i projekte u području unapređenja zdravlja mladih (jačanje socioemocionalnih kompetencija, očuvanje mentalnog zdravlja, prevencija ovisnosti i povećanje ponude kvalitetnih sadržaja za provođenje slobodnog vremena)
2019. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - unaprijediti i izmijeniti kriterije vrednovanja programa u području unapređenja zdravlja mladih - ispitati potrebe mladih
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružena financijska potpora programima u području unapređenja zdravlja mladih - unaprijeđeni i izmijenjeni kriteriji vrednovanja programa u području unapređenja zdravlja mladih - ispitane potrebe mladih <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj odobrenih potpora programima u području zdravlja mladih - broj provedenih programa za unapređenje zdravlja mladih/ broj održanih aktivnosti - izvještaj o potrebama mladih - broj uključenih mladih u programe unapređenja zdravlja mladih

MJERA 2.2.	PROMOVIRANJE ZDRAVIH STILOVA ŽIVOTA MEĐU MLADIMA
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	ZZJZ Istarske županije, civilni sektor, odgojne i obrazovne ustanove, Savjet mladih Grada Pule, Savez sportova Grada Pule
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018.	- kontinuirano podupirati programe i projekte koji promoviraju zdrave stilove života među mladima
2019. I KONTINUIRANO	- poticati umrežavanje i suradnju dionika na lokalnom području koji promoviraju zdrave stilove života među mladima
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - pružena financijska potpora za provedbu programa i projekata usmjerenih poticanju zdravih stilova života kod mladih <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj odobrenih potpora - broj uključenih mladih u programe i projekte - broj održanih aktivnosti

SOCIJALNA POLITIKA

LA POLITICA SOCIALE

Kroz područje socijalne politike navode se strateški ciljevi usmjereni integraciji ranjivih skupina mladih u lokalnu zajednicu. „Danas postoji veliki broj mladih koji se nalaze u riziku od socijalne isključenosti koji nužno ne spadaju u postojeću klasifikaciju manjinskih skupina (mladi Romi, mladi s invaliditetom, mladi iz sustava alternativne skrbi i dr.). Suvremeni problemi, kao što su veliki postotak nezaposlenosti mladih u Republici Hrvatskoj, produljenje vremena ovisnosti o roditeljima, dovode do pojave sve većeg broja mladih koji se nalaze u riziku od socijalne isključenosti sukladno kategorijama obrazovanja, stanovanja, zapošljavanja i zdravstvene skrbi“ (NPM, 2014:35).

Lokalni program za mlade želi osigurati preduvjete za bolju integraciju ranjivih skupina mladih u društvo. Cilj je poboljšati položaj spomenutih skupina mladih u Puli te pospješiti njihovu integraciju u društvo.

Strateški je cilj u skladu s preporukama mladih donesenima na tematskoj radionici:

- uspostaviti suradnju dionika koji djeluju u području integracije ranjivih skupina mladih s ciljem omogućavanja bolje integracije ranjivih skupina mladih u lokalnoj zajednici,
- prilagoditi javne površine i poticati izgradnju infrastrukture pristupačne osobama s invaliditetom,
- osvješćivati građane o predrasudama s kojima se susreću ranjive skupine mladih te mogućnostima njihovog uključivanja u društvo.

POTICANJE PROGRAMA I PROJEKATA USMJERENIH INTEGRACIJI RANJIVIH SKUPINA MLADIH U DRUŠTVO

Grad Pula zagovarat će i poticati provedbu programa i projekata u lokalnoj zajednici kojima se omogućava jačanje kapaciteta ranjivih skupina mladih te pružanje prijeko potrebnih usluga. Programi i projekti usmjereni ranjivim skupinama mladih pridonijet će informiranju građana o integraciji ranjivih skupina u društvo. Na takav će se način omogućiti bolje razumijevanje i veća tolerancija prema potrebama ranjivih skupina mladih.

Jedan od bitnih ciljeva je uspostava suradnje relevantnih dionika koji rade s ranjivim skupinama mladih te utvrđivanje kategorije ranjivih skupina mladih u Puli. Prema opsežnije definiranim kategorijama stvorit će se preduvjeti i osigurati financijska sredstva za provedbu spomenutih projekata i programa.

POSTUPNO USPOSTAVLJANJE OKRUŽENJA PRISTUPAČNOG OSOBAMA S INVALIDITETOM

Prema Akcijskom planu Vijeća Europe za promicanje prava i potpunog sudjelovanja u društvu osoba s invaliditetom, utvrđeno je da osobe s invaliditetom zahtijevaju multidisciplinarni pristup s obzirom na to da se susreću s preprekama u različitim životnim situacijama i područjima života kao što su obrazovanje, sport, kultura i zabava.

Grad Pula je osnivač osnovnih škola na području Pule, dok je Istarska županija osnivač srednjih škola na području Istre. Upravo je ostvarivanjem bolje suradnje s Istarskom županijom i Sveučilištem Jurja Dobrile u Puli moguće uspostaviti preduvjete za bolji pristup obrazovanju mladim osobama s invaliditetom.

OSIGURATI PREDUVJETE ZA BOLJU INTEGRACIJU RANJIVIH SKUPINA MLADIH U DRUŠTVO

MJERA 1.1.	POTICANJE PROGRAMA I PROJEKATA USMJERENIH INTEGRACIJI RANJIVIH SKUPINA MLADIH U DRUŠTVO
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	Savjet za mlade Grada Pule, civilni sektor, Centar za socijalnu skrb Pula, odgojne i obrazovne ustanove
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018.	<ul style="list-style-type: none"> - zagovarati suradnju dionika koji su uključeni u rad s ranjivim skupinama mladih ili nude usluge i programe za ranjive skupine mladih
2019. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano financijski podupirati programe i projekte za ranjive skupine mladih - provesti istraživanje s ciljem utvrđivanja ranjivih skupina mladih u društvu i resursa javnih pružatelja usluga i organizacija civilnog društva za pojedine kategorije ranjivih skupina mladih
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvrđen broj i kategorije ranjivih skupina mladih te usluge koje su im dostupne - pružena financijska potpora za programe i projekte integracije ranjivih skupina mladih <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvještaj istraživanja o ranjivim skupinama mladih - broj odobrenih potpora za projekte i programe integracije ranjivih skupina mladih u društvo - broj provedenih aktivnosti

MJERA 1.2.	POSTUPNO USPOSTAVLJANJE OKRUŽENJA PRISTUPAČNOG OSOBAMA S INVALIDITETOM
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za prostorno uređenje, komunalni sustav i imovinu
SURADNICI U PROVEDBI	Istarska županija, srednje škole, civilni sektor, privatni sektor, Konzervatorski odjel u Puli, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Studentski centar Pula
ROK PROVEDBE	ZADACI
2019. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - zagovaranje suradnje dionika u lokalnoj zajednici s ciljem omogućavanja pristupa infrastrukturi na lokalnom području mladim osobama s invaliditetom - provođenje infrastrukturnih projekata s ciljem uspostavljanja okruženja pristupačnog osobama s invaliditetom
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - unaprijeđena razina suradnje relevantnih dionika u rješavanju problema nepristupačnog okruženja osobama s invaliditetom <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj provedenih radnih sastanaka - broj provedenih infrastrukturnih projekata

AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU

PARTECIPAZIONE ATTIVA DEI GIOVANI

NELLA SOCIETÀ

„Sudjelovanje u demokratskom životu zajednice puno je više od glasanja ili sudjelovanja u izborima, iako su i ti elementi vrlo važni. Aktivno sudjelovanje odnosi se na pravo, sredstva, prostor i priliku te podršku za sudjelovanje i utjecaj na donošenje odluka, kao i uključivanje u akcije i aktivnosti koje doprinose razvoju boljeg društva“ (Have your say!, 2008:13). Aktivno sudjelovanje mladih obuhvaća različita područja, unutar i izvan institucija. Prema Ujedinjenim narodima, odnosi se na sudjelovanje mladih u gospodarskom, političkom, društvenom i kulturnom životu zajednice³.

Trendovi na lokalnoj razini ne odskaču od ostatka Hrvatske, gotovo 50 posto mladih u Hrvatskoj izjavilo je da nisu članovi niti jedne organizacije. Oni koji su uključeni u rad različitih organizacija civilnog društva čine to iz različitih razloga. „Kod većine članova (51 posto) miješaju se altruistički, socijalni i utilitarni motivi jer ističu potrebu da rade nešto korisno, upoznaju nove ljude i druže se s njima, steknu nova znanja i vještine, promijene stvari nabolje u suradnji s drugima te ostvare neke vlastite potrebe i interese. Znatno manjem postotku ispitanih stalo je do afirmiranja svojih stajališta, tek 31 posto ispitanih smatra da je to njihov motiv uključivanja“ (Ilišin i Spajić Vrkaš, 2015:102-103).

Na tematskoj radionici o aktivnom sudjelovanju u društvu, mladi su iznijeli glavne prepreke koje utječu na razinu njihove uključenosti u život zajednice. Na temelju iznesenih problema i provedene rasprave, definirali su sljedeće preporuke za aktivno sudjelovanje mladih u društvu:

- omogućiti mladima stjecanje znanja i vještina za aktivno sudjelovanje u društvenom i političkom životu zajednice,
- osnažiti učenička vijeća, Savjet mladih Grada Pule i Studentski zbor,
- promovirati i unaprijediti razinu volontiranja mladih u lokalnoj zajednici.

Stručna radna skupina navedene je preporuke u potpunosti prihvatila, inkorporirajući ih u dva glavna strateška cilja: (1) Stvoriti poticajno okruženje za aktivno sudjelovanje mladih u društvu i (2) Promicati aktivizam mladih.

Prvi navedeni cilj proizašao je iz činjenice da su stručne skupine i mladi na održanim sastancima i radionicama došli do zaključaka da je potrebno poraditi na vidljivosti informacija i u većoj mjeri potaknuti mlade na građanski aktivizam.

---

³ Have your Say!: Manual on the Revised European Charter on the Participation of Young People in Local and Regional life. Council of Europe, 2008.

Neke od ključnih komponenti u stvaranju poticajnog okruženja za aktivno sudjelovanje mladih u društvu jesu udruge mladih i za mlade, info-centri za mlade i klubovi mladih. Oni su inkubatori ideja i inicijativa jer tamo se, ako postoje materijalni uvjeti, mogu organizirati i provoditi različite aktivnosti (kulturne, medijske, sportske, socijalno-volonterske, društveno-političke i slično) te kao takvi predstavljaju temelj za uspostavu aktivnog građanstva. Udruge, klubovi mladih i info centri prilika su za samoorganiziranje mladih, izgradnju vlastitih suradničkih mreža i stjecanje iskustava koje omogućuje osobni i profesionalni razvoj.

ZAGOVARANJE UVODENJA GRAĐANSKOG ODGOJA U ŠKOLAMA

Recentna istraživanja ukazuju na potrebu uvođenja građanskog odgoja u školama. Naime, mladi nisu dovoljno upoznati s mehanizmima (instrumentima, tijelima i organizacijama) koji su uspostavljeni s ciljem učinkovitije zaštite i promicanja njihova interesa i potreba na razini Hrvatske, Europe i svijeta. „Istraživanja na razini RH ukazuju na trend opadanja prihvaćanja ustavnih vrijednosti. Na vrhu ljestvice nalaze se poštivanje ljudskih prava, sloboda i jednakost. Kada se tome pribroji podatak da tek svaki četvrti ispitanik smatra da je demokracija uvijek najbolja za rješavanje različitih teškoća u funkcioniranju društvenog i političkog života, očito je da je među mladima prisutno nerazumijevanje političkog pluralizma te demokratskih vrijednosti i procesa“ (NPM, 2014:14).

Upravo ovi podaci ukazuju na važnost uvođenja građanskog odgoja u srednjim školama. U skladu s navedenim, u narednom razdoblju osmisliće se model suradnje odgojno-obrazovnih ustanova i organizacija civilnog društva s ciljem provedbe programa usmjerenih odgoju i obrazovanju mladih aktivnih građana.

POTICANJE SAVJETA MLADIH GRADA PULE NA AKTIVNU SURADNJU S MLADIMA

Saziv Savjeta mladih Grada Pule kroz svoje djelovanje i suradnju s mladima došao je do zaključka da je potrebno provoditi radionice, tribine, panel diskusije i radne sastanke s mladima o temama koje se tiču lokalnih problematika mladih. Kroz navedenu suradnju mladi bi dobili informacije o tome kako postati aktivni građani, kome se obratiti s idejama i sugestijama, kako se uključiti u proces donošenja odluka te koje mogućnosti pružaju dionici u lokalnoj zajednici za njihov osobni i profesionalni razvoj.

Potrebno je kontinuirano nastaviti financijski podupirati rad Savjeta mladih Grada Pule sukladno mogućnostima proračuna.

Drugi strateški cilj odnosi se na poticanje aktivizma mladih i to kroz dvije specifične mjere.

PROMICANJE KULTURE VOLONTIRANJA MEĐU MLADIMA

Promicanje volonterstva u sljedećem razdoblju bit će od velikog značaja s obzirom na iskazanu spremnost mladih za uključivanje u volonterski rad u lokalnoj zajednici. Ipak, postoje mladi koji ne znaju da li bi se uključili u takav rad, što pokazuje potrebu promoviranja volontiranja među mladima.

Kroz mapiranje dionika ustanovljeno je da organizacije civilnog društva uglavnom okupljaju volontere. Mapiranje pokazuje da organizacije civilnog društva svoje volontere uglavnom okupljaju kroz članstvo (78 posto). Ostale organizacije civilnog društva (36 posto) navele su da koriste različite pristupe u privlačenju volontera (poznanstva, sudjelovanje u programima, komunikacija s drugim udrugama i ustanovama, organizirani sastanci za volontere).

Iako organizacije civilnog društva pokazuju spremnost uključivanja volontera u svoje aktivnosti te sami mladi pokazuju interes za volonterstvo, potrebno je poraditi na dubinskom razumijevanju volonterstva, konceptu volonterskih knjižica i potvrdi o stečenim kompetencijama. Upravo će se kroz navedenu mjeru osmisliti i provesti aktivnosti promoviranja volonterstva te dobrobiti koje ono donosi za pojedinca i zajednicu.

SUSTAVNA EDUKACIJA DONOSITELJA ODLUKA O AKTIVNOM SUDJELOVANJU MLADIH

Uključivanje donositelja odluka od ključne je važnosti za poticanje mladih na aktivno sudjelovanje u lokalnoj zajednici. Upravo je zato predložena mjera usmjerena unapređenju znanja i vještina donositelja odluka za kvalitetnije uključivanje mladih u razvoj lokalne zajednice. Osim toga, provedba edukativnih programa omogućit će bolju suradnju organizacija civilnog društva s Gradom Pula.

STVORITI POTICAJNO OKRUŽENJE ZA AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU

MJERA 1.1.	ZAGOVARANJE UVOĐENJA GRAĐANSKOG ODGOJA U ŠKOLAMA
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	odgojno-obrazovne ustanove, civilni sektor, Istarska županija
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018.	- osmisлити model suradnje odgojno-obrazovnih ustanova i organizacija civilnog društva za uvođenje građanskog odgoja
2019. I KONTINUIRANO	- zagovarati uvođenje građanskog odgoja u pulskim srednjim školama
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - osmišljen model suradnje odgojno-obrazovnih ustanova i organizacija civilnog društva s ciljem provedbe građanskog odgoja <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj održanih sastanaka - broj srednjih škola uključenih u provedbu građanskog odgoja

MJERA 1.2.	POTICANJE SAVJETA MLADIH GRADA PULE NA AKTIVNU SURADNJU S MLADIMA
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za kulturu
SURADNICI U PROVEDBI	odgojno-obrazovne ustanove, civilni sektor, Savjet mladih Grada Pule
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018.	<ul style="list-style-type: none"> - poticati suradnju Savjeta mladih Grada Pule na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini - organizirati radionice, predavanja i tribine o temama koje interesiraju mlade
2019. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - financijski poduprijeti rad Savjeta mladih Grada Pule sukladno mogućnostima proračuna - educirati članove Savjeta mladih o radu s mladima
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspostavljena kontinuirana suradnja odgojno-obrazovnih ustanova, organizacija civilnog društva i mladih - osigurana sredstva iz gradskog proračuna za provedbu aktivnosti Savjeta mladih Grada Pule <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrađeni godišnji programi rada Savjeta mladih Grada Pula - izrađeni godišnji izvještaji o radu Savjeta mladih Grada Pula - iznos godišnje financijske potpore Savjetu mladih Grada Pule - broj uključenih dionika u provedbu aktivnosti koje organizira Savjet mladih Grada Pule - broj sastanaka članova Savjeta mladih i donositelja odluka - broj organiziranih radionica, tribina, predavanja i sastanaka Savjeta mladih s mladima

PROMICATI AKTIVIZAM MLADIH

MJERA 2.1.	PROMICANJE KULTURE VOLONTIRANJA MEĐU MLADIMA
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	Savjet mladih Grada Pule, civilni i privatni sektor, odgojno-obrazovne ustanove
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano informiranje mladih o mogućnostima za volontiranje - populariziranje volonterske knjižice i kompetencija stečenih volontiranjem
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećana razina razumijevanja koncepta volonterstva među mladima - veći broj mladih koji volontiraju <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj i struktura mladih uključenih u informiranje o volonterstvu - broj održanih događanja usmjerenih populariziranju volonterstva - broj objava o mogućnostima volontiranja

MJERA 2.2.	SUSTAVNA EDUKACIJA DONOSITELJA ODLUKA O AKTIVNOM SUDJELOVANJU MLADIH
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za kulturu
SURADNICI U PROVEDBI	Savjet mladih Grada Pule, civilni sektor
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - osigurati financijsku podršku za edukativne programe o aktivnom građanstvu namijenjene za donositelje odluka, u suradnji s organizacijama civilnog društva
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - donositelji odluka na lokalnoj razini bolje su upoznati s važnošću poticanja aktivnog sudjelovanja mladih u razvoj lokalne zajednice <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj edukacija koje su pohađali donositelji odluka

KULTURA I SLOBODNO VRIJEME MLADIH

LA CULTURA E IL TEMPO LIBERO DEI GIOVANI

Na održanoj tematskoj radionici mladi su kroz fokus grupu iznijeli niz preporuka u području slobodnog vremena te uključivanja u kulturne sadržaje:

- povećati informiranost mladih o kulturnoj ponudi i mogućnostima provođenja slobodnog vremena,
- približiti mladima sadržaje Društvenog centra Rojc,
- poduprijeti provedbu kvalitetnih programa i projekata za mlade.

Preporuke mladih uključene su u glavne strateške ciljeve Lokalnog programa za mlade Grada Pule u području kulture i slobodnog vremena: (1) Promicati kulturu među mladima i (2) Potaknuti mlade na aktivno i kvalitetno provođenje slobodnog vremena.

KULTURA MLADIH

LA CULTURA DEI GIOVANI

PODRŠKA KVALITETNIM KULTURNIM PROJEKTIMA I PROGRAMIMA ZA MLADE

Grad Pula na godišnjoj razini raspisuje natječaj za predlaganje programa javnih potreba u području kulture. Unutar navedenog natječaja financiraju se programi, projekti, manifestacije i aktivnosti udruga koji se odnose na dramsku, filmsku i scensku djelatnost, književno stvaralaštvo, knjižničnu i nakladničku djelatnost, zaštitu i očuvanje kulturnih dobara, likovnu i muzejsko-galerijsku djelatnost, glazbenu i glazbeno-scensku djelatnost, inovativne umjetničke i kulturne prakse, međunarodnu suradnju, kulturni amaterizam, programe zajednice i gradske manifestacije, logističku potporu, kulturu mladih, programe i projekte mladih i za mlade, edukaciju u području kulture, edukacijske projekte i programe, podršku institucionalnom i organizacijskom razvoju udruga.

Budući da Grad Pula prepoznaje i valorizira različita područja u kulturi, pa time i kulturu mladih, u narednom je razdoblju potrebno nastaviti sufinancirati projekte i programe koji su od javnog interesa, a uključuju mlade.

UKLJUČIVANJE MLADIH U KULTURNU PROIZVODNJU

Navedenom mjerom nastoji se potaknuti veće uključivanje mladih u stvaranje i realizaciju kulturnih sadržaja te na sudjelovanje u kulturnim aktivnostima. Da je navedena mjera od izuzetnog značaja, pokazuju rezultati istraživanja prema kojem „zanemariv broj mladih (4-8 posto) u svoje slobodno vrijeme često odlazi u kazališta te na izložbe i koncerte klasične glazbe” (NPM, 2014:16). Upravo poticanjem mladih da sudjeluju u kreiranju kulturnih sadržaja omogućit će se veće razumijevanje kulture i umjetnosti. Kroz Lokalni program za mlade Grada Pule poticat će se provedba projekata i programa u koje se uključuju mladi, a poseban naglasak bit će na informiranju mladih, ali i njihovih roditelja, o potrebi uključivanja u kulturnu proizvodnju, dostupnim kulturnim programima i sadržajima. Upravo roditelji i bliža okolina čine važan segment u poticanju mladih na sudjelovanje u kulturnim aktivnostima te je zato važno proširiti informiranje na njihovu bližu i utjecajnu okolinu.

PROMICATI KULTURU MEĐU MLADIMA

MJERA 1.1.	PODRŠKA KVALITETNIM KULTURNIM PROJEKTIMA I PROGRAMIMA ZA MLADE
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za kulturu
SURADNICI U PROVEDBI	civilni sektor, ustanove u kulturi
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - izraditi jasne, mjerljive i transparentne kriterije za Natječaj javnih potreba u kulturi - pružiti edukaciju za članove kulturnih vijeća radi kvalitetne procjene projekata
2019.	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano financijski podupirati kvalitetne i originalne projekte za mlade
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	Indikatori ishoda <ul style="list-style-type: none"> - sufinancirani projekti u kulturi za mlade Indikatori rezultata <ul style="list-style-type: none"> - broj korisnika kojima je pružena financijska podrška - iznos potpora za projekte mladih kroz Javni poziv Grada Pule - broj edukacija za članove kulturnih vijeća i broj korisnika edukacija

MJERA 1.2.	UKLJUČIVANJE MLADIH U KULTURNU PROIZVODNJU
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za kulturu
SURADNICI U PROVEDBI	srednje škole, civilni sektor, ustanove u kulturi
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018.	<ul style="list-style-type: none"> - zagovarati uključivanje mladih u rad udruga - zagovarati stvaranje nove mlade publike - povećati vidljivost kulturnih programa namijenjenih mladima
2019. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - poticati međusektorsku suradnju i veće uključivanje mladih u stvaranje kulturnih sadržaja
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - omogućena veća uključenost mladih u kulturnu proizvodnju - vidljiviji kulturni sadržaji <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - godišnji izvještaji provedenih projekata i programa u kulturi koji uključuju broj korisnika u kulturnim aktivnostima - broj potpora kulturnim programima i projektima za mlade - broj uključenih mladih u udruge i kulturne programe

SLOBODNO VRIJEME MLADIH

IL TEMPO LIBERO DEI GIOVANI

Posljednji strateški cilj odnosi se na aktivnosti slobodnog vremena mladih. Prema Nacionalnom programu za mlade te provedenom istraživanju, za svakodnevne aktivnosti u slobodnom vremenu, a u to područje spadaju kultura te aktivnosti po vlastitom izboru, oko tri četvrtine ispitanih mladih ima više od tri sata dnevno slobodnog vremena. „Svoju dokolicu najčešće provode družeći se s prijateljima (76 posto) i to ponajviše u kafićima (55 posto) te koristeći mogućnosti kompjutera (54 posto) i gledajući TV programe (53 posto)” (NPM, 2014:16).

„Gledajući dobivene rezultate integralno, može se reći da mladi preferiraju aktivnosti koje su u domeni zabave i razonode pri čemu orijentacija na sadržaje tzv. elitne kulture ostaje marginalna (s tendencijom daljnjeg slabljenja). Premda nisu registrirane velike promjene ipak je uočen blagi rast potreba za aktivnijim, pa i kreativnijim, provođenjem slobodnog vremena. Taj bi trend svakako trebalo poduprijeti osiguravanjem prostora i sadržaja za participaciju u sportskim, volonterskim i raznim hobističkim aktivnostima” (NPM, 2014:16).

Među mladima grada Pule vlada interes za prijateljstva, zabavu i razonodu, ali vidljiva je i popularnost medija, interneta te odgovornost prema kućanskim i obiteljskim obvezama.

PROMOVIRANJE DOSTUPNIH AKTIVNOSTI ZA KVALITETNO PROVOĐENJE SLOBODNOG VREMENA

U trogodišnjem razdoblju provedbe Lokalnog programa za mlade, potrebno je uspostaviti suradnju srednjih škola, Grada Pule i organizacija civilnog društva koje organiziraju i provode aktivnosti slobodnog vremena s mladima i za mlade. Cilj međusektorske suradnje je stvaranje bolje promocije dostupnih sadržaja i aktivnosti za mlade. Jedan od načina kvalitetne promocije jest održavanje Dana sportskih/rekreativnih aktivnosti i aktivnosti slobodnog vremena. Kroz organizaciju i provedbu Dana otvorenih vrata mlade osobe bit će upoznate s dostupnim sadržajima te motivirane na uključivanje u pojedine aktivnosti.

POTICANJE RAZVOJA LJETNIH KAMPOVA ZA MLADE U PULI

Ljetni kampovi za mlade omogućavaju mladima da svoje slobodno vrijeme provedu kvalitetno, razvijajući svoje interese i hobije. Grad Pula je Strategijom gospodarskog razvoja Pule uvidio potrebu poticanja mladih na razvijanje svojih interesa. Kroz aktivnosti „Open Programmers Summer Camp” Pula se pozicionira kao „mjesto okupljanja mladih i perspektivnih programera iz Hrvatske i EU-a na jednom mjestu gdje bi kroz ljetne mjesece stjecali iskustvo u konkretnim projektima otvorenog koda usmjerenim na rješavanje problema zajednice” (Strategija gospodarskog razvoja Grada Pule, 2013:199). Osim programerskog kampa, ovaj se model može primijeniti i na druga područja od interesa mladih u skladu s dostupnim kapacitetima.

UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE ZA PROVOĐENJE REKREATIVNIH I OSTALIH AKTIVNOSTI SLOBODNOG VREMENA

Nadovezujući se na prethodnu mjeru, u narednom razdoblju Grad Pula nastavit će ulagati u postojeću infrastrukturu koja će omogućiti mladima aktivno provođenje slobodnog vremena. Ovdje je vrijedno spomenuti Fratarski otok koji predstavlja vrijedan resurs za održavanje različitih kampova za mlade. No u idućem je razdoblju potrebno mapirati i druge postojeće prostore za održavanje ljetnih kampova te ulagati u postojeću infrastrukturu za aktivnosti slobodnog vremena (izgradnja gradskog bazena, uređenje površina pogodnih za rekreativne aktivnosti, uspostavljanje parkirališta za bicikle kod škola).

POTAKNUTI MLADE NA AKTIVNO I KVALITETNO PROVOĐENJE SLOBODNOG VREMENA

MJERA 1.1.	PROMOVIRANJE DOSTUPNIH AKTIVNOSTI ZA KVALITETNO PROVOĐENJE SLOBODNOG VREMENA
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	srednje škole, civilni sektor, Pula Sport d.o.o.
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - uspostaviti suradnju srednjih škola, Grada Pule i organizacija civilnog društva koje provode aktivnosti slobodnog vremena s mladima i za mlade
2019. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - provoditi Dan otvorenih vrata sportskih i rekreativnih aktivnosti te aktivnosti slobodnog vremena u suradnji sa srednjim školama i organizacijama civilnog društva
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - mladi na području Pule bolje su upoznati s mogućnostima kvalitetnog provođenja slobodnog vremena <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj radnih sastanaka - broj provedenih Dana sportskih i rekreativnih aktivnosti

MJERA 1.2.	POTICANJE RAZVOJA LJETNIH KAMPOVA ZA MLADE U PULI
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za društvene djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	Upravni odjel za društvene djelatnosti, srednje škole, civilni i privatni sektor, Pula Sport d.o.o.
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - uspostaviti suradnju odgojno-obrazovnih ustanova, civilnog i privatnog sektora za organiziranje i provedbu (međunarodnih ljetnih kampova) usmjerenih kvalitetnom provođenju slobodnog vremena
2019.	<ul style="list-style-type: none"> - mapirati postojeće kapacitete u vlasništvu Grada Pule koji mogu poslužiti za (međunarodne) ljetne kampove mladih
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspostavljena kvalitetna suradnja - omogućena provedba (međunarodnih) ljetnih kampova za mlade <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - broj održanih ljetnih kampova za mlade - broj i struktura mladih uključenih u ljetne kampove

MJERA 1.3.	UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE ZA PROVOĐENJE REKREATIVNIH I OSTALIH AKTIVNOSTI SLOBODNOG VREMENA
NOSITELJ	Grad Pula, Upravni odjel za prostorno uređenje, komunalni sustav i imovinu
SURADNICI U PROVEDBI	srednje škole, civilni sektor, Pula Sport d.o.o.
ROK PROVEDBE	ZADACI
2018. I KONTINUIRANO	<ul style="list-style-type: none"> - ulagati u vanjsku infrastrukturu kojom se potiče mlade na aktivno provođenje slobodnog vremena
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	<p>Indikatori ishoda</p> <ul style="list-style-type: none"> - unaprijeđena infrastruktura kojom se omogućuje mladima aktivno provođenje slobodnog vremena <p>Indikatori rezultata</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvještaji o ulaganjima u infrastrukturu za provođenje slobodnog vremena

#mladipula